

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2008. november 21.)

az európai többnyelvűségi stratégiáról

(2008/C 320/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

HIVATKOZÁSSAL:

1. a nyelvtanulás és a nyelvi sokszínűség ösztönzéséről szóló, 2002. február 14-i tanácsi állásfoglalásra ⁽¹⁾, amely kiemelte, hogy a nyelvtudás az egyik olyan alapvető készség, amellyel minden polgárnak rendelkeznie kell ahhoz, hogy az európai tudásalapú társadalomban sikerrel vegyen részt, és amely ennél fogva elősegíti a társadalomba való beilleszkedést és a társadalmi kohéziót;
2. a 2002. március 15–16-i barcelonai Európai Tanács következtetéseire, melyek az alapkészségek elsajátításának javítását célzó további intézkedésekre szólítottak fel, különösen két idegen nyelv igen fiatal életkorban kezdődő tanítása révén ⁽²⁾;
3. a kultúrák közötti párbeszéd európai évről (2008) szóló, 2006. december 30-i 1983/2006/EK európai parlamenti és a tanácsi határozatra ⁽³⁾;
4. az Európai Nyelvi Kompetenciamutatóról szóló, 2006. május 19-i tanácsi következtetésekre ⁽⁴⁾, melyek újjólag megerősítették, hogy az idegen nyelvi készségek a népek közötti kölcsönös megértés elősegítése mellett a munkaerő mobilitásának előfeltételei, és hozzájárulnak az Európai Unió gazdaságának versenyképességéhez;
5. a 2008–2010. évre szóló kulturális munkatervre ⁽⁵⁾ vonatkozó 2008. május 22-i tanácsi következtetésekre, melyek kiemelik a többnyelvűség kulturális dimenzióját és különösen annak a kultúrához való hozzáférésben és a kreativitáshoz való hozzájárulásban betöltött szerepét;
6. az interkulturális készségekről szóló, 2008. május 22-i tanácsi következtetésekre, melyek elismerik a nyelvtanulás és

a fordítás interkulturális készségek megszerzésében betöltött szerepét;

7. a többnyelvűségről szóló, 2008. május 22-i tanácsi következtetésekre, melyekben a Bizottság felkérést kap többek között arra, hogy még 2008 vége előtt dolgozzon ki a többnyelvűsége vonatkozó átfogó szakpolitikai keretre irányuló javaslatokat.

ÜDVÖZÖLVE:

- a „Többnyelvűség: európai tőke és közös elkötelezettség” című, 2008. szeptember 18-i bizottsági közleményt ⁽⁶⁾.

TUDOMÁSUL VÉVE:

- a Bizottság „Migráció és mobilitás: kihívások és lehetőségek az EU oktatási rendszerei számára” című 2008. július 3-i zöld könyvét ⁽⁷⁾,

továbbá figyelemmel a 2008. szeptember 26-án Párizsban tartott, többnyelvűségről szóló kongresszus munkájára.

ÚGY VÉLI, HOGY:

- a nyelvi és kulturális sokszínűség az európai identitás szerves részét képezi; egyszerre közös örökség, gazdagság, kihívás és tőke Európa számára,
- a többnyelvűség a társadalmi, kulturális, gazdasági és ezen keresztül az oktatási területeket magában foglaló, horizontális jelentőségű terület,
- a kevésbé széles körűen használt európai nyelvek népszerűsítése fontos hozzájárulás a többnyelvűséghez,

⁽¹⁾ HL C 50., 2002.2.23.⁽²⁾ SN 100/02, 44. pont, 19. o.⁽³⁾ HL L 412., 2006.12.30., 44. o.⁽⁴⁾ HL C 172., 2006.7.25., 1. o.⁽⁵⁾ HL C 143., 2008.6.10.⁽⁶⁾ 13253/08 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3.⁽⁷⁾ 11631/08 + ADD 1 (COM(2008) 423 végleges).

- az idegennyelv-tanulás ösztönzése és a nyelvi sokszínűség kulturális vonatkozásainak megbecsülése terén az oktatás és képzés minden szintjén jelentős erőfeszítésekre van még szükség, emellett jobb tájékoztatást kell nyújtani az európai nyelvek sokszínűségéről, és növelni kell a világon való elterjedtségüket,
- a többnyelvűség különösen fontos szerepet játszik a kulturális sokszínűség népszerűsítésében – többek között a média és az online tartalom területén –, valamint az Európán belüli és a világ más részeivel folytatott kulturális párbeszéd előmozdításában; a fordításnak, mivel összeköti a nyelveket és a kultúrákat, továbbá biztosítja az alkotásokhoz és eszmékhez való széles körű hozzáférést, szintén különösen fontos szerepe van,
- Európa nyelvi sokszínűsége hozzáadott értékkel járul hozzá az Európai Unió és a világ többi része közötti gazdasági és kulturális kapcsolatok alakításához,
- a többnyelvűség azáltal, hogy betekintést enged a gondolkodásnak, a világ értelmezésének és a gondolati tartalmak kifejezésének eltérő módjaiba, hozzájárul a kreativitás fejlődéséhez.

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL, A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉVEL TELJES ÖSSZSHANGBAN:

1. Támogassák a többnyelvűséget, hogy ezáltal erősödjön a társadalmi kohézió, a kultúrák közötti párbeszéd és Európa építése

- a) tegyék ismertebbé a lakosság körében a nyelvi sokszínűség és a nyelvtanulás előnyeit, különösen az általános és szakmai alapképzésben résztvevő fiatalokat megcélözva;
- b) nyújtsanak lehetőséget a migránsok – különösen a fiatalok – számára a vendéglátó ország nyelvének megtanulására, hiszen az a sikeres beilleszkedés és a foglalkoztathatóság kulcsfeltétele, és mindeközben tartsák tiszteltben a származási országok nyelvét.

2. Erősítsék az egész életen át tartó nyelvtanulást

- a) törekedjenek annak biztosítására, hogy a fiatalok a lehető legfiatalabb kortól, az általános oktatáson túl a szakoktatás és a felsőoktatás folyamán végig sokrétű, színvonalas nyelvoktatási és kulturális oktatási lehetőségekből választhassanak, melyek segítségével legalább két idegen nyelvet elsajátíthatnak, ami a tudásalapú társadalomba való integráció egyik tényezője;
- b) tegyenek lépéseket annak előmozdítására, hogy formális, nem formális és informális keretek között mindenki tegyen szert idegen nyelvi készségekre és azokat szinten tartsa;
- c) törekedjenek az oktatás különböző szintjein tanított nyelvek választékának – többek között az elismert és

kevésbé széles körűen használt nyelvekkel való – bővítésére, hogy a tanulók olyan szempontok alapján választhassák meg a tanulni kívánt nyelveket, mint a személyes érdeklődés vagy a földrajzi fekvés;

- d) innovatív eszközök – mint a digitális kommunikációs technológiák és a távoktatás – és megközelítések – például a rokon nyelvek kölcsönös megértése – felhasználásával ösztönözzék az európai nyelvek tanulását és terjesztését;
 - e) mozdítsák elő a tanulók olyan elismert eszközök alapján való értékelését, mint az Európa Tanács közös európai nyelvi referenciakerete és az Europass nyelvi útlevél, valamint megfelelő esetben az Európai Nyelvi Kompetenciamutató alapján;
 - f) fordítsanak külön figyelmet a nyelvtanárok továbbképzésére és általánosságban a tanárok nyelvi kompetenciáinak fejlesztésére, hogy ezzel ösztönözzék a nem nyelvi tantárgyak idegen nyelven történő oktatását (tartalomalapú nyelvtanítás, CLIL);
 - g) fokozzák a nyelvtanárok Európán belüli mobilitását és a csereprogramok számát annak érdekében, hogy a lehető legtöbb nyelvtanár töltsön el egy meghatározott időszakot az általa tanított nyelvet beszélő országban;
 - h) támaszkodjanak az egész életen át tartó tanulás programjára és a megfelelő nemzeti programokra annak érdekében, hogy valamennyi célcsoportnak – különösen a képzésben résztvevő fiataloknak és a tanároknak – lehetősége nyíljon a mobilitásra, lehetővé téve ezáltal nyelvi készségeik fejlesztését, továbbá nyelvtanulási és -tanítási anyagok kidolgozása céljából vegyenek részt olyan kezdeményezésekben, mint az Európai Nyelvi Díj.
- ### 3. Támogassák erőteljesebben a többnyelvűséget mint az európai gazdaság versenyképességének, valamint a személyek mobilitásának és foglalkoztathatóságának egyik meghatározó tényezőjét
- a) támogassák a nyelvek széles skálájának tanítását és tanulását annak érdekében, hogy a vállalkozások, különösen a kis- és középvállalkozások a világ több piacára – elsősorban a felemelkedő piacokra – bejussanak;
 - b) ösztönözzék különösen a kis- és középvállalkozásokat arra, hogy a nyelvi készségeket vegyék jobban figyelembe az alkalmazottak előmenetele során;
 - c) vegyék igénybe – megfelelő esetben – az európai strukturális alapokat ahhoz, hogy munkakör-specifikus nyelvtanfolyamokat nyújthassanak a szakmai továbbképzés és a felnőttoktatás keretében;
 - d) becsüljék meg és használják ki a migráns családból származó polgárok nyelvi kompetenciáját mint a kultúrák közötti párbeszéd és a gazdasági versenyképesség erősítésének egy eszközét.

4. Támogassák a nyelvi sokszínűséget és a kultúrák közötti párbeszédet fordításra szánt támogatások növelésével, az alkotások, eszmék és ismeretek Európában és az egész világon való terjesztésének elősegítése érdekében

A. A meglévő politikák és programok keretében:

- a) tájékoztassák megfelelőbben a nyilvánosságot, és különösen az európai szakembereket az irodalmi, tudományos vagy műszaki szövegek – köztük az online kulturális és kreatív tartalom – lefordítását, illetve az előadó-művészeti alkotások és az audiovizuális alkotások és filmek feliratozását segítő nemzeti és európai eszközökről;
- b) hangolják össze és növeljék a meglévő európai programok keretében a fordítástámogató intézkedésekhez nyújtott segítséget;
- c) növeljék a fordítói képzési lehetőségek számát és a képzés színvonalát, továbbá nyújtsanak jobb tájékoztatást a fordítói pályáról, valamint az érintett célcsoportoknak (iskolai tanulók, egyetemi diákok, vállalatok stb.) szóló tanfolyamokról;
- d) a fordítók és tolmácsok munkájának megkönnyítése érdekében támogassák a többnyelvű terminológiai adatbázis-hálózatok létrehozását;
- e) ösztönözzék a nyelvtechnológiának különösen a fordítás és tolmácsolás területén való fejlesztését, egyrészt a Bizottság, a tagállamok, a helyi hatóságok, kutató szervezetek és az ipar közötti együttműködés előmozdításával, másrészt pedig a kutatási programok, az alkalmazási területek beazonosítása és a technológiáknak az Unió valamennyi nyelvére való alkalmazása közötti összhang biztosításával.

B. Kezdenek vitát arról, hogy hosszú távon érdemes-e és megvalósítható-e egy olyan speciális fordítástámogató program, amely képes megfelelni a kapcsolódó kulturális, technológiai és szakmai kihívásoknak.

5. Világszerte népszerűsítsék az Európai Unió nyelveit

- a) fokozzák a tagállamok, valamint azok harmadik országokban működő kulturális intézetei és más képviseletei

közötti együttműködést, valamint támogassák a harmadik országokkal való nyelvi partnerségeket és interkulturális párbeszédet;

- b) a lehető legjobban használják ki az európai nyelvekben rejlő potenciált a világ többi részével folytatott kulturális és gazdasági párbeszéd fejlesztése és az EU szerepének a nemzetközi szinten való megerősítése érdekében;
- c) fokozzák a nyelvtanulás és a nyelvi és kulturális sokszínűség terén aktív nemzeti és nemzetközi szervezetekkel való együttműködést, különös tekintettel az Európa Tanácsra és az UNESCO-ra.

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

1. támogassa a tagállamokat az ezen állásfoglalásban foglalt célkitűzések elérésére irányuló erőfeszítéseikben az oktatás, a kultúra és a többi érintett szakpolitika területén megvalósuló európai együttműködés lehető legteljesebb kiaknázásával;
2. a többnyelvűségekre vonatkozó új, átfogó szakpolitikai keret összefüggésében – saját hatáskörén belül – fogadjon el olyan intézkedéseket, melyek célja a polgárok és intézmények nyelvi igényeinek kellő figyelembevételével, különös figyelemmel az alábbiakra:
 - az európai intézmények és a nyilvánosság közötti kapcsolatok,
 - az európai intézmények és a nemzeti intézmények közötti kapcsolatok; továbbá különös figyelmet fordítva arra, hogy a Bizottság weboldalain valamennyi hivatalos nyelven nyújtsanak tájékoztatást és mozgósítsák elő a többnyelvűséget;
3. 2011 közepéig a tagállamokkal együttműködve számoljon be ezen állásfoglalás végrehajtásáról, külön hangsúlyt fektetve a helyes gyakorlat példáinak bemutatására;
4. rendszeres időközönként tekintse át a nyelvi készségek európai helyzetét, különösen a tagállamok által már elvégzett esetleges kutatásokra, a közös európai nyelvi referenciakeretre, valamint megfelelő esetben az Európai Nyelvi Kompetenciamutatóra támaszkodva.